

Türkiye - Çin Yuvarlak Masa Toplantısı İstanbul'da Yapıldı

Türkiye - Çin Yuvarlak Masa Toplantısı “Türkiye - Çin İlişkilerinde Yeni Dönem; Çok Boyutlu Derinleşme” ana temasıyla Türk Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi TASAM ve Çin Halk Cumhuriyeti’nin etkin düşünce kuruluşlarından PANGOAL delegasyonunun katılımıyla İstanbul’da gerçekleştirildi.

23 Ekim 2015 Cuma günü Dosso Dossi Downtown Otel’de yapılan toplantıya Çin delegasyonu; Çin Halk Cumhuriyeti Düşünce Kuruluşu PANGOAL’ın Başkanı Yi Peng, Pekin Üniversitesi Türkiye Araştırmaları Enstitüsü’nden Dr. Zan Tao, Pekin Üniversitesi Uluslararası Araştırmalar Okulu’ndan Yrd. Doç. Dr. Wang Dong, Avustralyalı Akademik Kurul Üyesi Winston Jeans, PANGOAL Akademik Araştırmalar Sekreteri Li Lingfei, Çinli girişimciler Zhao Guanglong ile Tang Lingli ve PANGOAL Araştırmacısı He Zhizhong’le katıldı.

Türkiye delegasyonunda ise TASAM’dan Başkan Süleyman Şensoy, Başkan Yardımcıları (E) Büyükelçi Murat Bilhan ve Prof. Dr. Esra Hatipoğlu, TASAM Yönetim Kurulu Üyeleri Prof. Dr. Sema Kalaycıoğlu ve Prof. Dr. Nilüfer Narlı, TASAM Başkan Danışmanları Prof. Dr. Sedat Aybar ve Yrd. Doç. Dr. Savaş Biçer, Boğaziçi Üniversitesi Asya Araştırmaları Merkezi’nden Prof. Dr. İbrahim Öztürk ve Dr. Kadir Temiz ile TASAM Araştırmacıları Reyhan Doğan, Tolga Sakman ve Can Türe yer aldılar.

Toplantı’ya TASAM Başkanı Süleyman Şensoy’un heyeti takdimini müteakip yaptığı açış konuşması ile başlandı. Konuşmasında TASAM’ı tanıtarak, faaliyetleri hakkında bilgi veren Başkan Şensoy Türkiye ile Çin Halk Cumhuriyeti arasındaki kapasiteye değinerek, özellikle TASAM’ın 2008’den beri yürüttüğü Türkiye’nin Stratejik Vizyonu 2023 ve yine TASAM tarafından şekillendirilen Türkiye 2053 projelerini kısaca anlattı.

Toplantı’da ortak alanlardaki çalışmalardan örnekler verilerek “Trans-Pasifik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı” konulu 7. Uluslararası Türk Asya Kongresi ve İstanbul Güvenlik Konferansı’nın önemine değinildi.

Toplantıda öne çıkan ve G20 zirvesindeki ikili görüşmelere ışık tutacak olan hususlar şu şekildedir;

1. Urumçi - Sincan (Sincian) başlıkları Türk tarafının yoğunlaşacağı konuların başında gelmektedir. Bu bölgenin refahı ve barış ortamının sağlanması Türklerin en fazla ilgi odağında olacaktır. Özellikle ön planda dikkat edilecek olan, Çin Halk Cumhuriyeti’nin (ÇHC) bu bölgeye yapacağı sosyal transfer harcamaları ve yatırımlardır. Bu durum, önümüzdeki dönemde bugüne kadar gerçekleştirmiş olduğu yüksek büyüme oranlarına ulaşamayacağı öngörülen ÇHC’nin, ihracat odaklı bir ekonomiden daha çok dış talebi artıracak ekonomi politikalarının benimseneceği bir döneme adım atmasıyla da ilgilidir. Söz konusu ekonomi-politik kayma yüzünden içeride artacak yoksulluk ve işsizlikle mücadele edebilmek için başvurulacak “Keynesyen ekonomik bakışı” devlet harcamaları bağlamında önemlidir. Bu dağıtım mekanizmalarından Uygur bölgelerinin ne kadar pay alacağı, ne tür sonuçlar üreteceği ve bu tür ekonomi politikalarının ne derece kullanışlı olacağı, Türkiye’de bazı kesimler tarafından şüphesiz ilgiyle izlenecektir.

2. ÇHC’nin elinde birikerek beş trilyon dolara ulaştığı ileri sürülen fonlar, giderek artan bir şekilde Batı dünyasına ve özellikle teknoloji üreten sektörlere yatırılmaktadır. Bu yatırımların büyük çoğunluğu şirket satın almalar yoluyla olmaktadır. Dünya’da henüz bu tür yatırımlara bağlı olarak ortaya çıkabilecek sorunların karşılıklı ve evrensel çözüme ulaştırılması konusunda hukuki bir anlaşma, çerçeve bulunmazken, özellikle ÇHC’nin devlet şirketleri öncülüğünde yapılan söz konusu yatırımların geleceği ve ilerleme koşulları da ilgiyle izlenecektir.

3. ÇHC’nin Batı’ya yönelik yatırımları ikili antlaşmalar aracılığı ile yürümektedir. Türkiye bu “pasta”dan pay almak için “ne tür uluslararası hukuki ve ticari ilişkiler oluşturmalıdır?” türünden sorular önem arz etmektedir. TASAM ve PANGOAL birlikte bu tür yatırımların karşılıklı çıkar temelinde nasıl oluşturulacağı konusunda ivedilikle her iki ülkeden uzmanların katılımıyla bir çalışma başlatacaktır.

4. ÇHC ve Türkiye, gelişmekte olan ülkelere “doğrudan dış yatırım” yapan ve yardım veren ülkelerdir. Bu yatırım ve yardımların tamamlayıcılık ilişkisini araştırmak için iki ülke uzmanlarına ek olarak Batılı akademisyenlerin de katılacağı uluslararası bir sempozyum - konferans düzenlenmesi faydalı mütalaa edilmiştir. Burada Hindistan, Rusya, Brezilya gibi ülkeler ile işbirliğini teşvik eden ve kazan - kazan perspektifini oluşturan bir odaklanma yararlı olabilir.

Bölgesel Sorunlar da Konuşuldu

Toplantı, bölgemize dair soruların cevaplanması ve ilgili konuların konuşulması ile devam etti. Bu anlamda Türkiye'nin AB üyelik süreci, Suriye ve göçmen krizi, Kürt meselesi ve 1 Kasım genel seçimi ve sonuçlarının dış politikada yol açabileceği muhtemel değişimi ve dönüşümü karşılıklı olarak müzakere edildi. Ayrıca Türkiye'nin G20'deki öncelikleri, temel gündeminde yer alan "adalet ve kalkınma" vurgusu, ikili ilişkiler (ikili toplantı ve faaliyetler) ve Sivil- 20 (Youth 20, Women Summit 20, vb) tema ve konulara da değinildi.

Toplantı aşağıdaki 6 başlık altında özetlenerek tamamlanmıştır:

1. Çin ekonomisinin durumu ve önümüzdeki yıllardaki büyüme perspektifleri
2. "Trans Pasifik Partnership" anlaşması karşısında benimsemi eğiliminde olduğu stratejiler
3. Çin'in içinde olduğu Uzak Doğu Asya veya Asya-Pasifik'teki politik, etno-politik ve jeopolitik riskler
4. Çin'in bölge-dışı bağlantıları ve bunlardan olan beklentileri
5. Afrika ve Orta Doğu'ya bakış biçimi
6. Çin ve Türkiye ilişkilerinin geleceği açısından öne çıkan, önem kazanan ve ön koşul niteliği taşıyan bazı öngörüler ve ülkelerin karşılıklı olarak birbirinden iktisadi, siyasi ve toplumsal beklentileri

Detaylı bilgi için aşağıdaki link kullanılabilir:

<http://bit.ly/1kA1oZd>